

ΚΑΤ' ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΗ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2023/1651 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 17ης Μαΐου 2023

για τη συμπλήρωση της οδηγίας (ΕΕ) 2019/2034 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα για τη συγκεκριμένη μέτρηση ρευστότητας επιχειρήσεων επενδύσεων σύμφωνα με το άρθρο 42 παράγραφος 6 της εν λόγω οδηγίας

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη την οδηγία (ΕΕ) 2019/2034 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2019, σχετικά με την προληπτική εποπτεία επιχειρήσεων επενδύσεων και την τροποποίηση των οδηγιών 2002/87/ΕΚ, 2009/65/ΕΚ, 2011/61/ΕΕ, 2013/36/ΕΕ, 2014/59/ΕΕ και 2014/65/ΕΕ ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 42 παράγραφος 6 τρίτο εδάφιο,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Για τη μέτρηση του επαρκούς επιπέδου ρευστότητας που θα πρέπει να διατηρούν οι επιχειρήσεις επενδύσεων, είναι αναγκαίο να καθοριστούν κοινά κριτήρια για την εκτίμηση των αντίστοιχων αναγκών ρευστότητας υπό κανονικές και ακραίες συνθήκες, καθώς και για να προσδιοριστεί αν υπάρχουν κενά ανάμεσα στο επίπεδο των ρευστών στοιχείων ενεργητικού που κατέχουν οι επιχειρήσεις επενδύσεων και στις προσδιορισμένες ανάγκες ρευστότητας.
- (2) Οι επιχειρήσεις επενδύσεων που πληρούν τις προϋποθέσεις για να χαρακτηριστούν ως μικρές και μη διασυνδεδεμένες επιχειρήσεις επενδύσεων, όπως ορίζονται στο άρθρο 12 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/2033 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁾, θεωρείται ότι έχουν μόνο περιορισμένο κίνδυνο ρευστότητας σε σχέση με άλλες επιχειρήσεις επενδύσεων. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο οι αρμόδιες αρχές, σύμφωνα με το άρθρο 43 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) 2019/2033, μπορούν να απαλλάσσουν τις εν λόγω επιχειρήσεις επενδύσεων από την απαίτηση ρευστότητας που προβλέπεται στο άρθρο 43 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο του εν λόγω κανονισμού. Ωστόσο, η εν λόγω απαλλαγή είναι προαιρετική. Όσον αφορά την κάλυψη μικρών και μη διασυνδεδεμένων επιχειρήσεων επενδύσεων τις οποίες δεν έχει απαλλάξει η οικεία αρμόδια αρχή από την εν λόγω απαίτηση ρευστότητας, θα ήταν δυσανάλογο να υπόκεινται οι εν λόγω επιχειρήσεις επενδύσεων στις ίδιες απαιτήσεις ρευστότητας με τις μεγαλύτερες και διασυνδεδεμένες επιχειρήσεις επενδύσεων. Συνεπώς, είναι σκόπιμο να προβλεφθεί ότι οι αρμόδιες αρχές, όταν μετρούν τον κίνδυνο ρευστότητας και τα στοιχεία κινδύνου ρευστότητας που αναφέρονται στο άρθρο 42 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο α) της οδηγίας (ΕΕ) 2019/2034, θα πρέπει να μετρούν μόνο τον κίνδυνο ρευστότητας ή τα στοιχεία κινδύνου ρευστότητας που απορρέουν από τις σχετικές δραστηριότητες και από άλλους παράγοντες, ειδικά για τις μικρές και μη διασυνδεδεμένες επιχειρήσεις επενδύσεων, οι οποίοι είναι εξαιρετικά πιθανό να οδηγήσουν σε κίνδυνο ρευστότητας που είναι σημαντικός και δεν καλύπτεται από τις απαιτήσεις ρευστότητας που ορίζονται στο πέμπτο μέρος του κανονισμού (ΕΕ) 2019/2033. Οι εν λόγω παράγοντες περιλαμβάνουν δραστηριότητες παροχής διαχείρισης χαρτοφυλακίου, λειτουργίας πολυμερούς μηχανισμού διαπραγμάτευσης, όπως ορίζεται στο άρθρο 4 σημείο 22) της οδηγίας 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³⁾ ή μηχανισμού οργανωμένης διαπραγμάτευσης, όπως ορίζεται στο άρθρο 4 σημείο 23) της εν λόγω οδηγίας, τη χορήγηση πιστώσεων και δανείων σε επενδυτές, καθώς και τον χρηματοδοτικό κίνδυνο και τη συνάφεια της δομής του ομίλου με τον κίνδυνο ρευστότητας.
- (3) Σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/2033, μητρικές επιχειρήσεις επενδύσεων εγκατεστημένες στην Ένωση, μητρικές επενδυτικές εταιρείες συμμετοχών εγκατεστημένες στην Ένωση και μητρικές μεικτές χρηματοοικονομικές εταιρείες συμμετοχών εγκατεστημένες στην Ένωση συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις ρευστότητας που προβλέπονται στο πέμπτο μέρος του εν λόγω κανονισμού σε ενοποιημένο επίπεδο. Μητρικές επιχειρήσεις επενδύσεων εγκατεστημένες στην Ένωση, μητρικές επενδυτικές εταιρείες συμμετοχών εγκατεστημένες στην Ένωση και μητρικές μεικτές χρηματοοικονομικές εταιρείες συμμετοχών εγκατεστημένες στην Ένωση μπορούν να είναι εκτεθειμένες, σε κατάσταση ενοποίησης, σε κίνδυνο ρευστότητας ή σε στοιχεία κινδύνου ρευστότητας που είναι σημαντικά και δεν καλύπτονται ή δεν καλύπτονται επαρκώς από τις εν λόγω απαιτήσεις ρευστότητας. Ομοίως, μια μητρική επιχείρηση επενδύσεων εγκατεστημένη στην Ένωση, μια μητρική επενδυτική εταιρεία συμμετοχών εγκατεστημένη στην Ένωση και μια μητρική μεικτή χρηματοοικονομική εταιρεία συμμετοχών εγκατεστημένη στην Ένωση ενδέχεται να μην πληρούν, σε κατάσταση

⁽¹⁾ ΕΕ L 314 της 5.12.2019, σ. 64.

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2019/2033 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2019, σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας επιχειρήσεων επενδύσεων και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1093/2010, (ΕΕ) αριθ. 575/2013, (ΕΕ) αριθ. 600/2014 και (ΕΕ) αριθ. 806/2014 (ΕΕ L 314 της 5.12.2019, σ. 1).

⁽³⁾ Οδηγία 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και την τροποποίηση της οδηγίας 2002/92/ΕΚ και της οδηγίας 2011/61/ΕΕ (ΕΕ L 173 της 12.6.2014, σ. 349).

ενοποίησης, τις απαιτήσεις που ορίζονται στα άρθρα 24 και 26 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/2034, ενώ άλλα διοικητικά μέτρα είναι απίθανο να βελτιώσουν επαρκώς τις ρυθμίσεις, τις διαδικασίες, τους μηχανισμούς και τις στρατηγικές που αναφέρονται στο άρθρο 42 παράγραφος 1 στοιχείο β) της οδηγίας (ΕΕ) 2019/2034 εντός κατάλληλου χρονικού πλαισίου. Επομένως, όσον αφορά τις εν λόγω μητρικές επιχειρήσεις επενδύσεων εγκατεστημένες στην Ένωση, μητρικές επενδυτικές εταιρείες συμμετοχών εγκατεστημένες στην Ένωση και μητρικές μεικτές χρηματοοικονομικές εταιρείες συμμετοχών εγκατεστημένες στην Ένωση, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να μετρούν σε ενοποιημένη βάση αν το άνοιγμα των εν λόγω επιχειρήσεων και εταιρειών σε κίνδυνο ρευστότητας είναι σημαντικό και δεν καλύπτεται από τις απαιτήσεις ρευστότητας που προβλέπονται στο πέμπτο μέρος του κανονισμού (ΕΕ) 2019/2033.

- (4) Οι διάφορες δραστηριότητες των επιχειρήσεων επενδύσεων ενδέχεται να επηρεάσουν το προφίλ ρευστότητάς τους με διάφορους τρόπους. Οι μεταβολές της αξίας των περιουσιακών στοιχείων μπορεί να προκαλέσουν ζημιές και να επηρεάσουν τους ισολογισμούς και τη θέση ρευστότητας των επιχειρήσεων επενδύσεων, παρά το γεγονός ότι οι επιχειρήσεις αυτές δεν κατέχουν περιουσιακά στοιχεία πελατών για ίδιο λογαριασμό. Οι επιχειρήσεις επενδύσεων που παρέχουν υπηρεσίες διαχείρισης χαρτοφυλακίου μπορεί να είναι ευαίσθητες σε διακυμάνσεις της αγοράς που μπορούν να δημιουργήσουν ή να επιτείνουν τις αναντιστοιχίες ταμειακών ροών μεταξύ των εισροών από την καταβολή αμοιβών που λαμβάνονται συνήθως σε τριμηνιαία ή εξαμηνιαία βάση και των εκροών για την πληρωμή υποχρεώσεων όταν καθίστανται ληξιπρόθεσμες. Συνεπώς, είναι σκόπιμο να προσδιοριστούν για κάθε επενδυτική υπηρεσία ή δραστηριότητα που αναφέρεται στο παράρτημα Ι τμήμα Α της οδηγίας 2014/65/ΕΕ τα κριτήρια που θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη οι αρμόδιες αρχές όταν μετρούν αν ο κίνδυνος ρευστότητας ή τα στοιχεία κινδύνου ρευστότητας μιας επιχείρησης επενδύσεων καλύπτονται επαρκώς από την απαίτηση ρευστότητας που ορίζεται στο πέμπτο μέρος του κανονισμού (ΕΕ) 2019/2033. Οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει ιδίως να υποχρεούνται να λαμβάνουν υπόψη τις επενδυτικές υπηρεσίες ή δραστηριότητες που είναι περισσότερο ευαίσθητες στις διακυμάνσεις της αγοράς, επειδή οι διακυμάνσεις αυτές είναι απρόβλεπτες ως προς τη χρονική στιγμή και την κλίμακα, και ενδέχεται να επηρεάσουν τον κίνδυνο ρευστότητας με διάφορους τρόπους, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων καταβολής υψηλότερου περιθωρίου, των χαμηλότερων κερδών και των μειωμένων αμοιβών.
- (5) Οι επιχειρήσεις επενδύσεων που έχουν άδεια να χορηγούν πιστώσεις ή δάνεια σε επενδυτές ως παρεπόμενη υπηρεσία είναι εκτεθειμένες σε συγκεκριμένο κίνδυνο ρευστότητας. Η καθυστερημένη αποπληρωμή χρεών από τους επενδυτές μπορεί να μειώσει την ικανότητα μιας επιχείρησης επενδύσεων να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της, ενώ η ρευστοποίηση εξασφαλίσεων με υποβαθμισμένο προφίλ ρευστότητας μπορεί να επιφέρει την τοποθέτηση λιγότερο ρευστών στοιχείων ενεργητικού σε συνήθεις δραστηριότητες. Συνεπώς, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να αξιολογούν τον αυξημένο κίνδυνο για τις επιχειρήσεις επενδύσεων που παρέχουν τις εν λόγω υπηρεσίες.
- (6) Η χρηματοδότηση αποτελεί πρωταρχική πηγή ρευστότητας για τις επιχειρήσεις επενδύσεων, ενώ ο περιορισμός ή η αναστολή της πρόσβασης σε χρηματοδότηση μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα τη διακοπή των υπηρεσιών των επιχειρήσεων επενδύσεων, με πιθανές αρνητικές επιπτώσεις στις αγορές και στους πελάτες. Λαμβανομένων υπόψη των διαφορών ανάμεσα στη χρηματοδότηση επιχειρήσεων επενδύσεων και τη χρηματοδότηση πιστωτικών ιδρυμάτων που δέχονται καταθέσεις, και λαμβάνοντας υπόψη ότι η πρόσβαση σε χρηματοδότηση από τις εν λόγω επιχειρήσεις επενδύσεων μπορεί να συνεπάγεται κινδύνους σε ορισμένες περιπτώσεις, είναι αναγκαίο να προσδιοριστούν τα στοιχεία που θα πρέπει να συνεκτιμούν οι αρμόδιες αρχές κατά τον καθορισμό συγκεκριμένων απαιτήσεων ρευστότητας για τις εν λόγω επιχειρήσεις επενδύσεων.
- (7) Λόγω της επιδείνωσης των μακροοικονομικών και γεωπολιτικών συνθηκών, οι επιχειρήσεις επενδύσεων ενδέχεται να αντιμετωπίσουν σοβαρούς περιορισμούς όσον αφορά την πρόσβαση σε χρηματοδότηση. Συνεπώς, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να αξιολογούν τις συνέπειες που μπορεί να έχει αυτή η επιδείνωση στις πηγές χρηματοδότησης των επιχειρήσεων επενδύσεων, μεταξύ άλλων στη χρηματοδότηση χονδρικής και στα πιστωτικά όρια. Σ' αυτό το πλαίσιο, είναι αναγκαίο να προσδιοριστούν τα στοιχεία που πρέπει να αξιολογούν οι αρμόδιες αρχές σε σχέση με δυσμενή εξωτερικά γεγονότα, η επέλευση των οποίων ενδέχεται να αυξήσει τον κίνδυνο ρευστότητας των επιχειρήσεων επενδύσεων.
- (8) Για να μπορούν οι αρμόδιες αρχές να προσδιορίζουν τα λειτουργικά συμβάντα που ενδέχεται να έχουν ουσιώδη αντίκτυπο στη ρευστότητα των επιχειρήσεων επενδύσεων, είναι αναγκαίο να προσδιοριστούν τα λειτουργικά συμβάντα που αναμένεται να είναι τα πιο σημαντικά για τις επιχειρήσεις επενδύσεων ως υποσύνολο του καταλόγου ζημιογόνων γεγονότων που αναφέρεται στο άρθρο 324 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*).
- (9) Αυξημένος κίνδυνος ρευστότητας μπορεί να προκύψει από τον κίνδυνο φήμης, ο οποίος με τη σειρά του μπορεί να επηρεάσει τις δραστηριότητες των επιχειρήσεων επενδύσεων. Ενώ ορισμένες επιπτώσεις του κινδύνου φήμης δεν είναι άμεσα προβλέψιμες, άλλες μπορούν να προβλεφθούν, όπως η μειωμένη πρόσβαση στην αγορά ή η πρόσβαση σε ρευστότητα από τους αντισυμβαλλομένους. Επομένως, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να αξιολογούν τον αντίκτυπο των εν λόγω προβλέψιμων επιπτώσεων του κινδύνου φήμης στον κίνδυνο ρευστότητας των επιχειρήσεων επενδύσεων.

(*) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για πιστωτικά ιδρύματα και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 (ΕΕ L 176 της 27.6.2013, σ. 1).

- (10) Λόγω του δυνητικού αντίκτυπου του κινδύνου ρευστότητας στη λειτουργία μιας επιχείρησης επενδύσεων, οι επιχειρήσεις επενδύσεων θα παρακολουθούν στενά τον εν λόγω κίνδυνο. Σύμφωνα με το άρθρο 29 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/2034, οι επιχειρήσεις επενδύσεων πρέπει να διαθέτουν άρτιες στρατηγικές, πολιτικές και διαδικασίες, συμπεριλαμβανομένης της παρακολούθησης του κινδύνου ρευστότητας και της αντιμετώπισης των ελλείψεων ρευστότητας. Συνεπώς, είναι αναγκαίο να διευκρινιστεί τι θα πρέπει να συνεκτιμούν οι αρμόδιες αρχές για να αξιολογούν την αποτελεσματικότητα της διαχείρισης του κινδύνου ρευστότητας και του ελέγχου των επιχειρήσεων επενδύσεων.
- (11) Ενώ ένας όμιλος μπορεί να παρέχει πρόσθετη ρευστότητα σε μια επιχείρηση επενδύσεων, ο εν λόγω όμιλος μπορεί επίσης να χρησιμοποιεί σημαντικούς ρευστούς πόρους που ανήκουν στην επιχείρηση επενδύσεων μέσω συμφωνιών και άλλων μηχανισμών μεταφοράς περιουσιακών στοιχείων μεταξύ, αφενός, της επιχείρησης επενδύσεων και, αφετέρου, της μητρικής επιχείρησης ή οποιωνδήποτε άλλων οντοτήτων του ομίλου. Συνεπώς, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να υποχρεούνται να αξιολογούν τη συνολική δομή του ομίλου και να εξετάζουν τις επιπτώσεις που ενδέχεται να έχουν οι εν λόγω συμφωνίες και άλλοι μηχανισμοί μεταφοράς περιουσιακών στοιχείων στον κίνδυνο ρευστότητας των επιχειρήσεων επενδύσεων που αποτελούν μέρος του εν λόγω ομίλου.
- (12) Ο παρών κανονισμός βασίζεται στα σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων που υπέβαλε η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών στην Επιτροπή.
- (13) Η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών διενήργησε ανοικτές δημόσιες διαβουλεύσεις όσον αφορά τα σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων στα οποία βασίζεται ο παρών κανονισμός, ανέλυσε τα ενδεχόμενα συναφή κόστη και τις ωφέλειες και ζήτησε τις συμβουλές της ομάδας τραπεζικών συμφεροντούχων που συγκροτήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 37 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁾,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Αξιολόγηση του κινδύνου ρευστότητας και των στοιχείων κινδύνου ρευστότητας που δικαιολογούν συγκεκριμένες απαιτήσεις ρευστότητας

1. Οι αρμόδιες αρχές, λαμβάνοντας υπόψη το μέγεθος, το αντικείμενο και την πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων της επιχείρησης επενδύσεων, αξιολογούν προσεκτικά τη συγκεκριμένη απαίτηση ρευστότητας που αναφέρεται στο άρθρο 42 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/2034, προσδιορίζοντας το επαρκές ποσό των ρευστών στοιχείων ενεργητικού που πρέπει να κατέχει μια επιχείρηση επενδύσεων για να καλύπτει τις ανάγκες ρευστότητας που προκύπτουν από τις δραστηριότητές της. Οι αρμόδιες αρχές προσδιορίζουν το εν λόγω ποσό λαμβάνοντας υπόψη όλους τους παράγοντες κινδύνου που ενδέχεται να επηρεάσουν τη θέση ρευστότητας μιας επιχείρησης επενδύσεων και να δημιουργήσουν κενά ρευστότητας, συμπεριλαμβανομένων των ακόλουθων παραγόντων:

- α) αν υπάρχει κίνδυνος ρευστότητας που απορρέει από την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών και δραστηριοτήτων και ειδικών παρεπόμενων υπηρεσιών που αναφέρονται στο άρθρο 2 του παρόντος κανονισμού·
- β) αν υπάρχει κίνδυνος ρευστότητας που απορρέει από τη μη διαθεσιμότητα χρηματοδοτικών πόρων, όπως αναφέρεται στο άρθρο 3 του παρόντος κανονισμού·
- γ) αν υπάρχουν εξωτερικά γεγονότα που επηρεάζουν τη ρευστότητα, όπως αναφέρονται στο άρθρο 4 του παρόντος κανονισμού·
- δ) αν υπάρχει λειτουργικός κίνδυνος που επηρεάζει τη ρευστότητα, όπως αναφέρεται στο άρθρο 5 του παρόντος κανονισμού·
- ε) αν υπάρχει κίνδυνος φήμης που επηρεάζει τη ρευστότητα, όπως αναφέρεται στο άρθρο 6 του παρόντος κανονισμού·
- στ) αν υπάρχει ανεπαρκής διαχείριση και έλεγχος του κινδύνου ρευστότητας, όπως αναφέρεται στο άρθρο 7 του παρόντος κανονισμού·
- ζ) όταν η επιχείρηση επενδύσεων αποτελεί μέρος ομίλου, η δομή του ομίλου και ο αντίκτυπός της στη ρευστότητα της επιχείρησης επενδύσεων, όπως αναφέρεται στο άρθρο 8 του παρόντος κανονισμού.

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, σχετικά με τη σύσταση Ευρωπαϊκής Εποπτικής Αρχής (Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών), την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 716/2009/ΕΚ και την κατάργηση της απόφασης 2009/78/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 331 της 15.12.2010, σ. 12).

2. Όσον αφορά τις επιχειρήσεις επενδύσεων που πληρούν τις προϋποθέσεις για να χαρακτηριστούν ως μικρές και μη διασυνδεδεμένες επιχειρήσεις επενδύσεων, όπως ορίζονται στο άρθρο 12 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/2033, οι αρμόδιες αρχές αξιολογούν τους παράγοντες και τα στοιχεία κινδύνου ρευστότητας που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχεία α), β) και ζ). Ωστόσο, η αξιολόγηση του κινδύνου ρευστότητας που απορρέει από την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών και από τις δραστηριότητες και τις ειδικές παρεπόμενες υπηρεσίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο α) μπορεί να επικεντρώνεται στον κίνδυνο ρευστότητας που απορρέει από απώλεια εισοδήματος από τη διαχείριση χαρτοφυλακίου, στον κίνδυνο ρευστότητας από τη λειτουργία πολυμερούς μηχανισμού διαπραγμάτευσης ή μηχανισμού οργανωμένης διαπραγμάτευσης, όπως ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 σημεία 22) και 23) της οδηγίας 2014/65/ΕΕ, και από τη χορήγηση πιστώσεων ή δανείων σε επενδυτές.

3. Κατά την αξιολόγηση των αναγκών ρευστότητας σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2, οι αρμόδιες αρχές προβαίνουν σε όλες τις ακόλουθες ενέργειες:

- α) λαμβάνουν υπόψη όλα τα στοιχεία που ενδέχεται να έχουν ουσιώδη δυσμενή επίπτωση στις ανάγκες ρευστότητας μιας επιχείρησης επενδύσεων υπό κανονικές και ακραίες συνθήκες·
- β) λαμβάνουν υπόψη τα διαθέσιμα ιστορικά δεδομένα, για χρονικό διάστημα που κρίνουν επαρκές, σχετικά με όλα τα ακόλουθα:
 - i) αναντιστοιχίες μεταξύ ρευστών στοιχείων ενεργητικού ή άλλων πόρων ρευστότητας και αναγκών ρευστότητας·
 - ii) τις ιστορικές τάσεις της ικανότητας ρευστότητας·
 - iii) τις παρατηρούμενες ουσιώδεις διακυμάνσεις των ρευστών στοιχείων ενεργητικού και των αναγκών ρευστότητας·
- γ) λαμβάνουν υπόψη την ύπαρξη συμφωνιών συμβατικού συμψηφισμού που υπόκεινται στις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 31 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/2033 ή άλλων μηχανισμών μείωσης κινδύνου που θα μείωναν αποτελεσματικά τις δυνητικές καθαρές εκροές ρευστότητας που έχει μια επιχείρηση επενδύσεων προς κεντρικούς αντισυμβαλλομένους, εκκαθαριστικά μέλη, πιστωτικά ιδρύματα ή άλλες επιχειρήσεις επενδύσεων·
- δ) προσδιορίζουν αν η επιχείρηση επενδύσεων διαθέτει ορθές διαδικασίες, μηχανισμούς και στρατηγικές για τη μέτρηση, την παρακολούθηση και τη διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας της, όπως ορίζεται στα άρθρα 24 και 26 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/2034·
- ε) λαμβάνουν υπόψη τις δυνητικές διασυνδέσεις μεταξύ των παραγόντων που αναφέρονται στην παράγραφο 1·
- στ) βασίζουν την αξιολόγηση σε αξιόπιστες, ακριβείς και επικαιροποιημένες πληροφορίες.

Για τους σκοπούς του στοιχείου α), ως ακραίες συνθήκες νοούνται οι πιέσεις της αγοράς και οι πιέσεις που είναι εγγενείς σε μια επιχείρηση επενδύσεων, όποτε η χρηματοδότηση ενδέχεται να μην είναι προσβάσιμη εγκαίρως ή σε οικονομικά αποδοτική βάση.

4. Όταν εφαρμόζεται το άρθρο 7 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/2033, οι αρμόδιες αρχές εφαρμόζουν τα άρθρα 2 έως 7 του παρόντος κανονισμού κατά την αξιολόγηση των κινδύνων ρευστότητας μητρικής επιχείρησης επενδύσεων εγκατεστημένης στην Ένωση, μητρικής επενδυτικής εταιρείας συμμετοχών εγκατεστημένης στην Ένωση ή μητρικής μεικτής χρηματοοικονομικής εταιρείας συμμετοχών εγκατεστημένης στην Ένωση, καθώς και των στοιχείων κινδύνου ρευστότητας βάσει των ενοποιημένων καταστάσεών τους.

Άρθρο 2

Αξιολόγηση του κινδύνου ρευστότητας που απορρέει από τις επενδυτικές υπηρεσίες και δραστηριότητες και τις παρεπόμενες υπηρεσίες

1. Όσον αφορά τις επιχειρήσεις επενδύσεων που ασκούν οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες που αναφέρονται στο παράρτημα Ι τμήμα Α σημείο 1) ή 2) της οδηγίας 2014/65/ΕΕ, οι αρμόδιες αρχές αξιολογούν το επίπεδο των αναγκών ρευστότητας που πρέπει να καλύπτονται από ρευστά στοιχεία ενεργητικού λαμβάνοντας υπόψη όλα τα ακόλουθα:

- α) τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των υπηρεσιών που παρέχονται στους πελάτες, ιδίως τη χρονική αναντιστοιχία μεταξύ των αμοιβών που εισπράττονται από τους πελάτες και των τελών που καταβάλλονται σε πλατφόρμες διαπραγμάτευσης για τη διαβίβαση ή την εκτέλεση εντολών για λογαριασμό πελατών·
- β) την εκροή ρευστότητας λόγω αυξημένων τελών που χρεώνονται για την πρόσβαση στις πλατφόρμες διαπραγμάτευσης ή λιγότερο ευνοϊκών ρυθμίσεων, συμπεριλαμβανομένων μειωμένων ημερών εξόφλησης πληρωτέων λογαριασμών από την επιχείρηση επενδύσεων·
- γ) τις καθυστερήσεις στην καταβολή των οφειλόμενων αμοιβών από τους πελάτες.

2. Όσον αφορά τις επιχειρήσεις επενδύσεων που ασκούν οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες που αναφέρονται στο παράρτημα Ι τμήμα Α σημείο 3) ή 6) της οδηγίας 2014/65/ΕΕ, οι αρμόδιες αρχές αξιολογούν το επίπεδο των αναγκών ρευστότητας που πρέπει να καλύπτονται από ρευστά στοιχεία ενεργητικού λαμβάνοντας υπόψη όλα τα ακόλουθα:

- α) την εκτίμηση του ενδομερήσιου κινδύνου ρευστότητας για τις θέσεις του χαρτοφυλακίου συναλλαγών της επιχείρησης επενδύσεων·
- β) τον κίνδυνο ρευστότητας που προκύπτει από τον κίνδυνο μεταβολής της τιμής του σχετικού μέσου λόγω παραγόντων που σχετίζονται με τον εκδότη του ή τον εκδότη του υποκείμενου μέσου και από τη μεταβολή της τιμής ενός μέσου λόγω μεταβολής του επιπέδου των επιτοκίων ή ευρείας μεταβολής της αγοράς μετοχών που δεν σχετίζεται με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά των επιμέρους τίτλων·
- γ) τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των εμπορικών δραστηριοτήτων της επιχείρησης επενδύσεων, ιδίως το προφίλ ληκτότητας των συναλλαγών, την πιθανή πραγματοποίηση μακροπρόθεσμων συναλλαγών και τα νομίσματα των συναλλαγών·
- δ) το επίπεδο σύστασης βαρών επί στοιχείων του ενεργητικού, τα χαρακτηριστικά της παρεχόμενης εξασφάλισης, ιδίως τη ληκτότητα και το νόμισμά της, και αν οι αντισυμβαλλόμενοι της επιχείρησης επενδύσεων μπορούν να επαναχρησιμοποιήσουν ή να επανεχυριάσουν τα στοιχεία ενεργητικού που παρέχονται ως εξασφάλιση·
- ε) το επίπεδο του ενδομερήσιου περιθωρίου που μπορεί να απαιτηθεί συμβατικά να παρασχεθεί από την επιχείρηση επενδύσεων υπό κανονικές και ακραίες συνθήκες·
- στ) αν η επιχείρηση επενδύσεων διαθέτει επαρκή ρευστά στοιχεία ενεργητικού ή άλλους πόρους ρευστότητας για τη διατήρηση εμπορικών δραστηριοτήτων σε περίπτωση αδυναμίας διακανονισμού ή διακοπής των υπηρεσιών σε θεματοφύλακες ή ανταποκριτές μετρητών·
- ζ) την αδυναμία διακανονισμού συναλλαγής κατά τη συμφωνηθείσα ημερομηνία διακανονισμού, διότι ο πωλητής δεν παραδίδει τους τίτλους ή ο αγοραστής δεν παραδίδει κεφάλαια την κατάλληλη στιγμή.

3. Όσον αφορά τις επιχειρήσεις επενδύσεων που ασκούν οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες που αναφέρονται στο παράρτημα Ι τμήμα Α σημεία 4), 5) ή 7) της οδηγίας 2014/65/ΕΕ, οι αρμόδιες αρχές αξιολογούν το επίπεδο των αναγκών ρευστότητας που πρέπει να καλύπτονται από ρευστά στοιχεία ενεργητικού λαμβάνοντας υπόψη όλα τα ακόλουθα:

- α) τις συμβατικές ρυθμίσεις της επιχείρησης επενδύσεων για τις αμοιβές που λαμβάνει σε σχέση με την απόδοση των χαρτοφυλακίων των πελατών·
- β) τη χρονική αναντιστοιχία ανάμεσα στις αμοιβές που λαμβάνει η επιχείρηση επενδύσεων από τους πελάτες και τις αμοιβές που καταβάλλει η επιχείρηση επενδύσεων σε παρόχους υπηρεσιών που σχετίζονται ειδικά με τις δραστηριότητές της, μεταξύ άλλων την ανάλυση αγοράς, τις ειδικές εκθέσεις, τη γενική ή εξατομικευμένη ανάλυση χαρτοφυλακίου και τις υπηρεσίες συγκέντρωσης (aggregation)·
- γ) όταν η επιχείρηση επενδύσεων αναθέτει τη διαχείριση στοιχείων ενεργητικού, τη χρονική αναντιστοιχία μεταξύ των αμοιβών που λαμβάνει η επιχείρηση επενδύσεων από τους πελάτες και των αμοιβών που καταβάλλει η επιχείρηση επενδύσεων στην εξουσιοδοτημένη χρηματοοικονομική οντότητα·
- δ) σε περίπτωση που μια άλλη χρηματοοικονομική οντότητα έχει αναθέσει επισήμως τη διαχείριση των στοιχείων ενεργητικού στην επιχείρηση επενδύσεων, τη χρονική αναντιστοιχία μεταξύ των αμοιβών που λαμβάνει η επιχείρηση επενδύσεων από την αναθέτουσα οντότητα και των δαπανών που κατέβαλε η επιχείρηση επενδύσεων σε σχέση με την ανάθεση·
- ε) συμβατικές ρυθμίσεις μεταξύ της επιχείρησης επενδύσεων και των συνδεδεμένων αντιπροσώπων, συμπεριλαμβανομένου του χρόνου και της επανάλιψης των πληρωμών προς τους συνδεδεμένους αντιπροσώπους·
- στ) τις καθυστερήσεις στην καταβολή των οφειλόμενων αμοιβών από τους πελάτες.

4. Όσον αφορά τις επιχειρήσεις επενδύσεων που ασκούν οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες που αναφέρονται στο παράρτημα Ι τμήμα Α σημείο 8) ή 9) της οδηγίας 2014/65/ΕΕ, οι αρμόδιες αρχές αξιολογούν το επίπεδο των αναγκών ρευστότητας που πρέπει να καλύπτονται από ρευστά στοιχεία ενεργητικού λαμβάνοντας υπόψη όλα τα ακόλουθα:

- α) τη χρονική αναντιστοιχία μεταξύ των αμοιβών που εισπράττονται από πελάτες και των αμοιβών που καταβάλλονται σε παρόχους υπηρεσιών·
- β) τις καθυστερήσεις στην καταβολή των οφειλόμενων αμοιβών από τους πελάτες.

5. Όσον αφορά τις επιχειρήσεις επενδύσεων που παρέχουν την παρεπόμενη υπηρεσία που αναφέρεται στο παράρτημα Ι τμήμα Β σημείο 2) της οδηγίας 2014/65/ΕΕ, οι αρμόδιες αρχές αξιολογούν το επίπεδο των αναγκών ρευστότητας που πρέπει να καλύπτονται από ρευστά στοιχεία ενεργητικού λαμβάνοντας υπόψη όλα τα ακόλουθα:

- α) τα ανεξόφλητα ποσά πιστώσεων και δανείων που έχουν χορηγηθεί σε πελάτες·
- β) το προφίλ ρευστότητας των εξασφαλίσεων, καθώς και τα όρια της αγοράς και τα νομικά όρια για την εκκαθάρισή τους·
- γ) τα ανεξόφλητα ποσά υπερήμερων πιστώσεων και δανείων που έχουν χορηγηθεί σε πελάτες.

Άρθρο 3

Αξιολόγηση του κινδύνου ρευστότητας που απορρέει από τη χρηματοδότηση

Κατά την αξιολόγηση της διαθεσιμότητας και της ποιότητας των πηγών χρηματοδότησης μιας επιχείρησης επενδύσεων, οι αρμόδιες αρχές λαμβάνουν υπόψη όλα τα ακόλουθα:

- α) τη διαθεσιμότητα των υφιστάμενων πηγών χρηματοδότησης και την πρόσβαση σε προκαθορισμένες πηγές χρηματοδότησης έκτακτης ανάγκης·
- β) αν οι εν λόγω πηγές χρηματοδότησης είναι εξασφαλισμένες ή μη εξασφαλισμένες·
- γ) το νόμισμα των εν λόγω πηγών χρηματοδότησης·
- δ) το ποσό των μη βεβαρημένων στοιχείων ενεργητικού που θα ήταν διαθέσιμα για τη λήψη εξασφαλισμένης χρηματοδότησης·
- ε) τις διαφορετικές ληκτότητες των εν λόγω πηγών χρηματοδότησης ανάλογα με την πλησιέστερη ημερομηνία λήξης τους και την πρώτη ημερομηνία από την οποία μπορούν να γίνουν συμβατικά απαιτητές·
- στ) τον κίνδυνο διατάραξης των ημερήσιων ταμειακών ροών της επιχείρησης επενδύσεων λόγω διακοπής των πιστωτικών διευκολύνσεων της επιχείρησης επενδύσεων·
- ζ) άλλες δεσμευμένες αλλά μη αναληφθείσες πηγές χρηματοδότησης που παρέχονται στην επιχείρηση επενδύσεων.

Άρθρο 4

Αξιολόγηση εξωτερικών γεγονότων που επηρεάζουν τη ρευστότητα

1. Οι αρμόδιες αρχές αξιολογούν αν το επίπεδο ρευστότητας μιας επιχείρησης επενδύσεων θα της επέτρεπε να συνεχίσει να συμμορφώνεται με την απαίτηση ρευστότητας που την αφορά υπό δυσμενείς μακροοικονομικές, μικροοικονομικές και γεωπολιτικές συνθήκες, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα ακόλουθα:

- α) μερική ή ολική απώλεια μη εξασφαλισμένης χρηματοδοτικής ικανότητας, συμπεριλαμβανομένης της ληφθείσας δεσμευμένης ή μη δεσμευμένης ρευστότητας ή πιστωτικών ορίων·
- β) μερική ή ολική απώλεια εξασφαλισμένης, βραχυπρόθεσμης χρηματοδότησης·
- γ) δυνητική υποχρέωση εξαγοράς χρέους ή εκπλήρωσης εξωσυμβατικών υποχρεώσεων.

2. Κατά την αξιολόγηση των γεγονότων που αναφέρονται στην παράγραφο 1, οι αρμόδιες αρχές λαμβάνουν υπόψη γεγονότα που σχετίζονται με την αγορά, συγκεκριμένες πιέσεις που σχετίζονται με την κατάσταση των εκδοτών των στοιχείων ενεργητικού της επιχείρησης επενδύσεων ή που σχετίζονται με τους παρόχους χρηματοδότησης της επιχείρησης επενδύσεων, καθώς και συνδυασμό αυτών.

3. Όταν η επιχείρηση επενδύσεων αποτελεί μέρος ομίλου, οι αρμόδιες αρχές προσδιορίζουν τον τρόπο με τον οποίο οι δυσμενείς συνθήκες που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 μπορούν να επηρεάσουν την κατάσταση ρευστότητας του ομίλου συνολικά και τα συμπεράσματα της αξιολόγησης που διενεργείται σύμφωνα με το άρθρο 8.

Άρθρο 5

Αξιολόγηση του λειτουργικού κινδύνου που επηρεάζει τη ρευστότητα

Οι αρμόδιες αρχές αξιολογούν τις συνέπειες οποιουδήποτε από τα ακόλουθα λειτουργικά συμβάντα στη ρευστότητα της επιχείρησης επενδύσεων:

- α) τη μη διαθεσιμότητα των συστημάτων της επιχείρησης επενδύσεων που χρησιμοποιούνται για την πρόσβαση στην αγορά ή στις πηγές χρηματοδότησης·
- β) διακοπή των υπηρεσιών σε θεματοφύλακες και ανταποκριτές μετρητών·
- γ) εξωτερικές ή εσωτερικές απάτες·
- δ) αποζημιώσεις και αξιώσεις που σχετίζονται με σφάλματα εκτέλεσης εντολών.

Άρθρο 6

Αξιολόγηση του κινδύνου φήμης που επηρεάζει τη ρευστότητα

Οι αρμόδιες αρχές αξιολογούν τον τρόπο με τον οποίο οποιοδήποτε από τα ακόλουθα γεγονότα που σχετίζονται με την απώλεια φήμης μπορεί να επηρεάσει τον κίνδυνο ρευστότητας της επιχείρησης επενδύσεων:

- α) η πρόσβαση της επιχείρησης επενδύσεων στην αγορά είναι μειωμένη·
- β) οι πηγές χρηματοδότησης της επιχείρησης επενδύσεων μειώνονται από τους αντισυμβαλλομένους της·
- γ) οι αντισυμβαλλόμενοι της αγοράς μειώνουν τα ανοίγματά τους έναντι της επιχείρησης επενδύσεων σε εξωχρηματιστηριακές πράξεις.

Άρθρο 7

Αξιολόγηση της χρηστής διαχείρισης και των ελέγχων του κινδύνου ρευστότητας

Οι αρμόδιες αρχές αξιολογούν αν μια επιχείρηση επενδύσεων εφαρμόζει άρτια και ορθή διαχείριση κινδύνων και ελέγχους των οικείων πόρων ρευστότητας, όπως ορίζεται στα άρθρα 24 και 26 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/2034, λαμβάνοντας υπόψη τις στρατηγικές, τις πολιτικές, τις διαδικασίες και τα συστήματα που εφαρμόζονται για τη διατήρηση επαρκών επιπέδων ρευστών πόρων, μεταξύ άλλων δε όλα τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) τα συστήματα για τη μέτρηση, τη διαχείριση και την αναφορά του κινδύνου ρευστότητας και το πλαίσιο διακυβέρνησης της επιχείρησης επενδύσεων, συμπεριλαμβανομένης της επάρκειας της οικείας λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων·
- β) τυχόν μέτρα περιορισμού, συμπεριλαμβανομένης της μείωσης των δραστηριοτήτων της επιχείρησης επενδύσεων που απαιτούν μεγάλες ταμειακές εκροές, της διαμόρφωσης των πιστωτικών ορίων της, της αύξησης κεφαλαίου της σε μετρητά και της εκ μέρους της χρήσης στοιχείων του ενεργητικού ως εξασφαλίσεων σε πράξεις επαναγοράς·
- γ) την αρτιότητα του σχεδίου ανάκαμψης της επιχείρησης επενδύσεων, όταν ισχύει η υποχρέωση κατάρτισης και διατήρησης σχεδίου ανάκαμψης σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 1 της οδηγίας 2014/59/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁶⁾.

Άρθρο 8

Αξιολόγηση της δομής του ομίλου που σχετίζεται με τον κίνδυνο ρευστότητας

1. Όταν μια επιχείρηση επενδύσεων ανήκει σε όμιλο, οι αρμόδιες αρχές αξιολογούν τον κίνδυνο που ενέχει η υπερβολική συγκέντρωση πόρων ρευστότητας μεταξύ των οντοτήτων του ομίλου.
2. Οι αρμόδιες αρχές αξιολογούν αν υπάρχουν μηχανισμοί που απαιτούν από μια επιχείρηση επενδύσεων να μεταβιβάσει μέρος ή το σύνολο των πόρων ρευστότητάς της σε οποιαδήποτε μητρική επιχείρηση ή σε οποιαδήποτε άλλη οντότητα του ομίλου.

⁽⁶⁾ Οδηγία 2014/59/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για τη θέσπιση πλαισίου για την ανάκαμψη και την εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων και για την τροποποίηση της οδηγίας 82/891/ΕΟΚ του Συμβουλίου, και των οδηγιών 2001/24/ΕΚ, 2002/47/ΕΚ, 2004/25/ΕΚ, 2005/56/ΕΚ, 2007/36/ΕΚ, 2011/35/ΕΕ, 2012/30/ΕΕ και 2013/36/ΕΕ, καθώς και των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 και (ΕΕ) αριθ. 648/2012 (ΕΕ L 173 της 12.6.2014, σ. 190).

3. Οι αρμόδιες αρχές αξιολογούν τους μηχανισμούς που χρησιμοποιούνται εντός του ομίλου για την παροχή στην επιχείρηση επενδύσεων πρόσβασης σε ρευστότητα αγοράς ή χρηματοδότησης ή για τη μείωση του κινδύνου ρευστότητας της επιχείρησης επενδύσεων, και ιδίως την αποτελεσματικότητα των εν λόγω μηχανισμών, με βάση το αν οι εν λόγω μηχανισμοί είναι επίσημες προκαθορισμένες συμφωνίες.

Άρθρο 9

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 17 Μαΐου 2023.

Για την Επιτροπή
Η Πρόεδρος
Ursula VON DER LEYEN